

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХVII, БРОЙ 22

СОФИЯ, 16-30 НОЕМВРИ 2016 г.

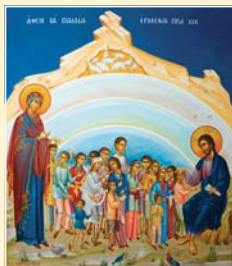
ЦЕНА 0,70 ЛВ.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.synodalpressbg.blogspot.bg

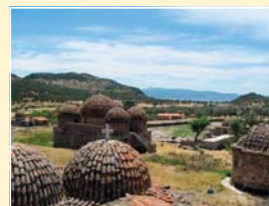
Християнското семейство

Прот. Джордж Албъртс
Животът на Христос като образец за нашия собствен семеен живот
стр. 3

Поклонничество

Манастирът с 365-те параклиса
В памет на архим.
Никодим Павлопулос
стр. 4-5

Алфон

Свет. Теофан Затворник
Дойде Освободителят и счупи нашите окови
стр. 7

Биоетика

Крематацията – ЗА и ПРОТИВ
стр. 6

ПАТРИАРШЕСКО ПРИВЕТСТВИЕ

† НЕОФИТ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

Рагват се небето и земята, като виждат духовното Небе да идва в божествения дом

Ваше Високопреосвещенство,
Ваше Преосвещенство,
Ваше Високопреподобие,
Досточтими отци,
Обични в Господа братя и сестри,

Светъл и радостен е днешният ден, който Православната църква е определила за честване на едно от най-важните събития в земния живот на Пресветата Божия Майка – нейното тържествено въвеждане в храма и нейното посвещаване на Бога и на Живота според Неговите свети и спасителни заповеди. Днес, както възглася Църквата в своите химни, в Божия храм влиза тази, на която в дивния Божи промисъл е било определено да се въздигне до нечуваната за никого от човешките чести, сама да стане храм на Всевишния, като приеме в утробата си Въплътяващия се Бог и така да отдаде човешкия дял в голямото богочовешко дело на спасението. Да удивим със смиреннието и с добродетелния си живот дори и ангелските войнства, ставайки Майка на Този, Който е на всичко „Алфа и Омега, начало и край“ (Откр. 1:8) – Идващия в нашия свят Господ.

Честваното днес събитие има свое специално

място и особено значение в непостижимото за ума тайнство на Богочовешеството. От Преданието на Църквата ние знаем както за порива на нейната младенческа ревност по Божия дом, изкачвайки без чужда помощ стъпалата на храма, така и за особена чест, оказана ѝ от самия първосвещеник – да бъде въведена в Светая Святая – там, където ветхозаветното законодателство определяло да влиза само той, при това единствено веднъж в годината. Нима обаче е имало място, което да е подходило повече на тази, на която е предстояло сама да стане обител на божествената природа и вместилище на Невместимия, от това най-съкровено място на Божието присъствие във времевата на Стария Завет? Нима сред човешките

имало някой, по-достоеен от нея – да пристъпи в онази свещена тишина, в която ветхозаветният Израил е пазил скрижалите на Завета? Нима мястото, където Сам Бог е провъзгласявал Своята воля, не трябвало да бъде посетено тъкмо от тази, чрез която Всевишният щял да възвести Своя Нов Завет с човешките и с цялото творение?

Ето защо, в удивление и преклонение пред тайната на Богородичното влизане в храма, в днешното празнично богослужение Църквата пее: „Радват се небето и земята, като виждат духовното Небе да идва в божествения дом, за да се възпита в благочестие единствената пренепорочна Дева“ (Стиховна стихира, гл. 5). А в утринните молитви на празничното богослужение чуваме:

На стр. 2

ЮБИЛЕЙ

Предстоятелите на Поместните православни църкви в единството на Любовта

На 20 ноември Александрийският патриарх Теодор оглави Всеобщата православна патриаршеска св. Литургия в централния храм на Москва „Христос Спасител“ по случай 70-годишния юбилей на Руския патриарх Кирил.

Съслужиха му Предстоятелите на Поместни православни църкви: патриарсите Йерусалимски Теофил, Руски Кирил, Грузински Илия, Сръбски Иринеи, Кипърски Хризостом; архиепископите Албански Анастасий и Полски Сава; митрополитите на Чешките земи и Словакия Ростислав и на Православната църква в Америка Тихон. Във всеобщата служба участваха още: френският митрополит Емануил (Вселенска патриаршия), Търговишки митрополит Нифон (Румънска патриаршия), Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний (Българска патриаршия) и митрополитът на Димитриада Игнатий (Гръцка архиепископия).

Всички присъстващи архиереи се причастиха със св. Христови Тайни.

По време на богослужението редица епископи на Руската църква бяха възведени в архиепископски сан.

По време на престоя си в Москва Предстоятелите на Поместните православни църкви имаха отделни срещи с Руския патриарх. Представителите на Българската православна църква – Русенски митрополит Наум и Западно- и Средноевропейски митр. Антоний, съпровожи-

дани от представителя на Българския патриарх в Москва архим. Теофист (Димитров), бяха приети от Руския патриарх Кирил в Даниловския манастир на 22 ноември.

От руска страна в срещата участие Волоколамският митрополит Иларион Алфеев, председател на външния отдел на РПЦ, Пятигорският архиепископ Теофилакт, прот. Николай Балашов, представителят на Руския патриарх в София архим. Филип (Василцев) и прот. Игор Якимчук.

На стр. 2

Рагват се небето и земята, камо виждам духовното Небе да игра в божествения дом

От стр. 1

„В Храма те доведоха, Всенепорочна, като жертва чиста, и по чуден начин ти се вдвояваш в недостъпните у Бога места, както се подготвяш за обитанието на Словоето“. И ето, че дори днес, след като в продължение на столетия и хилядолетия Църквата е формулирала своето божествено учение на вярата, ние все още не можем да кажем, че сме вникнали докрай в дълбочината на смисъла на днешното събитие – въвеждането на Пресвета Богородица в Светия Святых и началото на нейното подготвяне за онази мисия, която никому преди нея или след нея не е било определено да извърши.

Богородичното влизане в храма ни подсеща, че всички ние заедно като Църква сме задължени да търсим Божията помощ и

наставление, да отделяме необходимото време, за да се подготвим за всяко наше дело и начинание, с което отдаваме нашия принос към вечната мисия на Църквата, с което осмисляме отредените ни от Бога дни и години. Подсеща ни и за това, че за тази наша подготовка ние следва да търсим на първо място и преди всичко именно храма, където Църквата извършва Тайнството на тайнствата. Подготвени по този начин, под ръководството на храма и на божествената Евхаристия, ние ще се окажем достойни участници в богочовешкия живот на Църквата, и усилията ни ще принесат стократен плод (Лука. 8:8), както бе казал и Сам Спасителят: „Аз съм лозата, вие пръчиците; който пребъдва в Мене, и Аз в него, той дава много плод; защото без

Мене не можете да вършите нищо“ (Йоан. 15:5).

Нека, възлюбени, по примера на Божията Майка и ние неизменно да търсим Божията помощ и ръководство, та, по съвета на Господа, да възрастваме като истински Негови ученици и подражатели, достойни обиталища на Светия Дух, които с живота и делата си вършат Божията дело и осъществяват в света Божията свята воля.

По молитвите на Пресветата наша Владичица и всякога Дева Богородица, която днес се въвежда в Божия храм, Господ да милва и спасява всички нас! Амин!

Слово на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит за празника Въведение Богородично, 21 ноември 2016 г., храм „Св. св. Кирил и Методий“, София.

ХРОНИКА

България

Патриаршеска св. Литургия за Въведение Богородично

Християнският празник Въведение Богородично, бележещ „началото на Божие благоволение“, бе тържествено отпразнуван с патриаршеска литургия в столичния храм „Св. св. Кирил и Методий“ (в близост до Женския пазар). На 21 ноември е вторият му храмов празник, тъй като в южната част на храма има параклис, посветен на славното събитие, което Църквата отбелязва в този ден.

Заедно със Светейшия съслужващия митрополитът на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, Бранщият еп. Григорий – викарий на Софийския митрополит, гл. секретар на Св. Синод архим. Герасим, ставр. ик. Ангел Ангелов – софийски протосингел, ставр. ик. Александър Величков – председател на храма, ставр. ик. Николай Николов, ставр. ик. Нелуц Опря – представител на Румънската патриаршия у нас, ик. Василий Сарян, прот. Николай Георгиев, свещ. Методи Корчев от храмовото духовенство и митрополитският протодиякон Иван Петков.

Изпълнителите храма миряни се радваха на благолепното архиерейско служение и на прекрасното изпълнение на певческия смесен хор при храма, който носи името на известния български музиколог

Петър Динев и се ръководи от Боряна Найденова.

Богородичният празник, който се почита и като Ден на православната християнска младеж и семейство, събра на молитва в храма множество християни – малки и големи.

В края на литургията с присъщото си красноречие митрополит Йосиф произнесе възнуваща проповед за Пресвета Богородица и нейния пример. Той запозна присъстващите с дейностите, които развива българската епархия в Америка и направи равностепенна сметка за постигнатото през 35-те си години на служение на Българската църква зад граница. След това представи и подари за храмовата библиотека новоиздадените книги – „Жития на български светии“ на английски език, както и наскоро отпечатана

ната „Служба и завет на св. Йоан Рилски Чудотворец“.

Негово Светейшество патриарх Неофит в края на богослужбата благослови многобройните вярващи, поздрави отец-предстоятеля и енорияшите с храмовия празник, като призова Богородичните майчини молитви да закрилят християнските домове, а Божие благословение да бъде над всички нас.

От своя страна отец Александър отправи своите и на храмовото духовенство благодарности към светейшия Български патриарх за неговите грижи и молитви, благодарни на митрополит Йосиф за участието му в празника и с красиви букети им отправи благопожелания за здраве и успех в служението.

Весела ИГНАТОВА

Предстоятелите на Поместните православни църкви в единството на Любовта

От стр. 1

В обръщението си към българските митрополити патриарх Кирил отбеляза: „Много съм трогнат от вниманието към мене на светейшия патриарх Неофит. Моля да му предадете моите най-добри, братски чувства и благодарност за вашето участие в тържествата“.

В официалното съобщение на Московската патриаршия се казва, че на срещата са били обсъдени „редица теми от междуправославното сътрудничество и двустранните връзки на Руската и Българската църква, включително обмена на студенти и развитието на поклонническия туризъм“.

Българският подарък за рожденика е било копие на фиалата от Панаюрското

Официалната българска делегация с юбиляра – на Москва и цяла Русия патриарх Кирил

златно съкровище. От своя страна патриарх Кирил е подарил на Българския патриарх Неофит богослужебни одежди, жезъл и своите съчинения в девет тома. Двата български митрополити са получили в дар архиерейски жезъл, както и книги, а архим. Теоктист – нагръден кръст.

ДОКУМЕНТИ

Избори за църковни настоятелства и проверителни комисии

Поради изтичане на четиригодишния мандат на църковните настоятелства и проверителни комисии, Св. Синод в заседанието си на 28.09.2016 г., прот. № 16 – пълен състав, на основание чл. 143 от Устава на БПЦ-БП

РЕШИ:

На 27.11.2016 г., неделя, след св. Литургия да бъдат проведени избори за църковни настоятелства и проверителни комисии. При невъзможност за провеждане изборите на тази дата, Св. Синод определи резервна дата – 4 декември 2016 г.

Мандатът на църковните настоятелства е четиригодишен. Когато през периода някой член от настоятелството се премести, бъде отчислен или почине, за

негов заместник до изтичането на четирите години се прогласява следващият избран, по броя получени гласове.

Избиратели могат да бъдат всички български граждани, православни християни, членове на църквата в съответната енория, навършили 18 години. Записването в списъка с имената на избирателите трябва да приключи до вечерната служба преди деня на избора.

Събранието за избиране на църковно настоятелство се открива след св. Литургия в определения от епархийския митрополит ден и продължава до 14 ч. Събранието се ръководи от бюро, съставено от четирима енорияши, избрани с явно гласоподаване и мнозинство повече от половината от присъстващите.

ОБРЪЩЕНИЕ

на наместника на обавантения Старозагорски митрополитски престол Западно- и Средноевропейски митрополит Антоний към епархийските избиратели от Старозагорска епархия

Уважаеми епархийски избиратели, Обръщам се към вас във важен и съдбоносен момент за Старозагорска епархия. Предстои ви да изберете нов митрополит, и се надявам вие да премине в мир и разбирателство, както подобава на Христови ученици и последователи. Ситуацията, в която се провеждат тези избори, е донякъде необичайна, защото те се случват при жив митрополит, който обаче не е в състояние да изпълнява своите задължения. Но Бог, Който желае спасението на всеки човек, има Своя промисъл за всичко и ние, като вярващи хора, следва да приемем Божията воля.

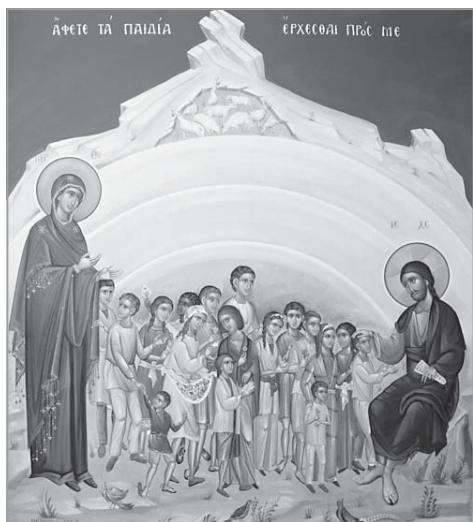
Вие като епархийски избиратели носите голямата отговорност за избора на Старозагорски митрополит. От вашата преценка и вот зависи бъдещото развитие на епархията. Предстои ви от 8 епископи да изберете двама достойни кандидати, един от които да поеме управлението на Старозагорска митрополия. От вашия избор зависи дали ще бъде продължено делото на Старозагорския митрополит Галактион, който

положи немалко трудове и създаде условия за духовно развитие в епархията. От вашия избор зависи авторитетът на Църквата сред вярващите и светските хора не само в границите на Старозагорска митрополия, но и в цялата БПЦ.

Изборите за митрополит не са обикновен вот, лично предпочитание. Те са отговорност пред Бога и цялата църковна общност. Те са знак за това как ние, християните, гледаме на своите задължения, как се отнасяме към църковната иерархия, установена от Самия Господ Исус Христос.

В оставащите до изборите дни да молим Бог да просвети сърцата и умовете ни, за да бъде направен честен и отговорен избор. Да позволим чрез нашата чиста съвест и безкористни действия Бог да осъществи Своята свята воля и да бъде избран достоен митрополит за Старозагорска епархия. И да помним думите на св. ап. Павел, че „ние сме силни не против истината, а за истината“ (2 Кор. 13:8).

24 ноември 2016 г.

Ролята, която семейството има в нашето общество, като че ли е извънредно отслабнала. Съществува много проучвания, изказани са много мнения, очертани са много предположения по въпроса какво въздействие оказва това обстоятелство върху нас като общество. За нас, в Православната църква, семейството е от огромно значение, но за света около нас то сякаш се превръща в нещо като отживелица. Ние следваме на семейството като на свещена институция и основа на Църквата, докато обществото се отнася към него като към старомодна, разпадаща се, постоянно променяща се структура, която трябва да бъде непрекъснато отново осмисляна, препръвя-

на в нови форми, наново опеределяна и променяна, за да посрещне „нуждите“ на подвластното на изменението време. Именно по тази своя позиция Църквата още веднъж се оказва в сблъсък със света.

В един местен общински колеж водят занятия по направление „Брак и семейство“. Има две неща, които намирам едновременно интересни, но и смущаващи. Първото нещо е, че всяка година учебното пособие се променя, „за да е в крак с променящото се семейство“. Има дълги списъци с различни видове семейство, вариращо от основополагащата клетка на семейството от миналото, което в очите на Църквата е еталон за семейство, до всички видове нови и наскоро определени типове семейство,

Животът на Христос като образец за нашия собствен семеен живот

които ние биваме енергично поощрявани да приемем. Всяко ново пособие се стреми да легитимира, да оправдае и узакони тези разнообразни видове семейство. Това, което се говори или на което човек бива учен, се свежда в основни линии до следното, що се отнася до семейството: Всяко едно нещо и всичко като цяло е в движение и се развива, и ако не приемеш това, ти си тесногърд фанатик, който е лишен от чувството за справедливост.

Така се стига до втория етап, който също е плашещ, смущаващ и предизвикващ тъга, а той се заключава в това, че ние не само биваме учени на това, но лека-полека вече започваме да вярваме в това и да го приемаме. Нашите младежи биват учени на тези лъжи, които им се поднасят като истини в техните училища, а така също и чрез медиите. Ние виждаме, че и млади и стари днес ги приемат като истини и спигат дори до там – да оспорват ученето на Църквата с аргумента, че Църквата била, видите ли, някак си прекалено предубедена и тесногърдна и ѝ липсвала нравствена справедливост. След всичко това не се ли очаква от нас да приемаме всякакви човещи и всякакви начини на живот?

От друга страна, Църквата използва особени ръководства. Това са Библията и творенията на светите отци на Църквата и на светиците. Те изобщо не се променят с времето и ни разкриват кое е приемливо и кое – не. Чрез едно непредубедено разглеждане на самия живот на нашия Господ Иисус Христос ние можем да придобием основна представа за характерното в изложенията на техните учения.

Мария – Майката на нашия Господ – е била съвсем млада девойка, която Го е носела в утробата си след съгласяването си с Йосиф. Тя е трябвало да направи няколко трудни избора и е казала „Да“ на Боза и Неговия план за спасение на човека, Въпреки личните изпитания, които е

знаела, че ще трябва с твърдост да понесе. Тя не е избрала да прекъсне живота на плода чрез аборт, независимо от това, че тогава е съществувала практиката за помятане – факт, който учебните пособия за коледните пропуски между другото са споменат.

Що се отнася до Йосиф, той също е могъл да избере лесния начин да се освободи и да я изостави, когато е разбрал, че е непразна. Вместо това той се нагърбил с отговорността да бъде сгоден за нея и да отгледа Иисус Христос като свое дете.

По-късно узнаваме за посещението на Мария при Елисавета, която по това време е носела под сърцето си рожба. Евангелието ни разкрива, че младежът в утробата на Елисавета, св. Йоан Кръстител, проиерал от радост в присъствието на Месията, който растял в утробата на Мария. Сродството между Иисус и Йоан вече е било установено още преди рождението им.

Евангелието ни повестува също за едно интересно събитие, когато Иисус е бил на около дванадесет години. Това е единственият разказ за Неговото детство, което откриваме в каноничните евангелия. Виждаме Го в храма да разговаря със старшите по възраст учители. Той произнесъл проповед сред тях, разисквал с тях Свещеното Писание и дори останал с тях, след като Мария и Йосиф си тръгнали. Те били сигурни, че Той е заедно с техните роднини и познайници, с които заедно пътували, но когато не Го намерили, се върнали, за да Го търсят и Го намерили подир три дни в храма. Те забранили ли Му да ходи отново в храма? Не! Спорил ли е Той, отказвайки да си тръгне с тях? Не! Евангелието ни казва, че Той им се покорил и се върнал с тях в Назарет.

По-късно, когато започнал служението Си, виждаме Иисус и Неговата майка сред поканените на сватба в Кана Галилейска. Излеждало, че сякаш Иисус е увлечен в стихията

на веселието заедно с учениците Си, когато майка Му Го помолила да направи нещо, тъй като виното привършвало. Виждаме Го леко пообъркан при това майчино прошение, но все пак Той сторил това, за което тя Го помолила, и извършил първото Си чудо, превръщайки водата във вино.

Накрая, виждаме Христос в края на Неговия земнен живот, когато е разпнат на кръста. Едно от последните неща, които Той прави, е да се поержи за Своята майка. Той казва на Своя ученик Йоан да се грижи за нея, докато тя не отmine от земния си живот.

Какво ни казва всичко това за семейството? Какви житейски насоки ни дава животът на Христос, който често влизам в сблъсък с тези на днешното ни общество? Преди всичко той ни казва, че абортът е неправда и беззаконие. Плодът в майчината утроба е живо, дейно, чувствително човешко същество, а не просто някакво кълбо от тъкани. Казва ни, че приемните родители могат да обичат, да поемат отговорност и да отглеждат деца като свои, дори ако те самите не са техни биологични родители. Ние не следва да търсим лесните начини, за да излезем от трудни ситуации, но по-скоро да търсим Божиата помощ и наставление и да приемаме Неговата Воля.

Второ, научаваме, че е нужно да поощряваме участието на нашите деца в Църквата и да не се тревожим, ако те прекарват значителна част от времето си в своите храмове или са включени в различни дейности на Църквата. Вместо това ние трябва да сме щастливи, че те изпълняват запovedите на своя небесен Отец. Животът на Христос също така ни показва, че като Църква ние трябва да бъдем едно своеобразно „голямо семейство“ за всички от нашите енориши. Семейството на Църквата е повече от съпруг, съпруга и деца. То трябва да включва кръстниците, „лелите и чичовците“,

„братята и сестрите“, „синовете и дъщерите“ В Христа.

Трето, животът на Христос показва, че нашите деца следва да се покоряват на родителите си и да хранят уважение към тях независимо от това, на каква възраст са самите те. Необходимо е винаги да ги харесват, да ги обичат, да ги уважават и дори от време на време да им угаждат.

Накрая, той ни показва, че точно така, както нашите родители са се грижили за нас, докато сме били малки, и ние също трябва да се грижим за тях, когато те са стари. Както Христос се е грижил за майка Си, така и ние също трябва да се грижим за нашите родители.

Светите отци и светиците на Църквата потвърждават това учение и църковното предание се придържа към него, като назовава семейството само по себе си „малка църква“. Каквото вършим в наше семейство засяга Църквата като цяло и каквото вършим в нашата Църква влияе върху семейството. Ние като православни християни не можем да си позволим да приемаме лъжливи определения за семейство според внушенията на съвременните учебни пособия като факт. Вместо това ние трябва да приемем онези определения, които са ни заведени Свещеното Писание, светите отци на Църквата и светиците, наше Свещено Предание. Ние следва не само да ги възприемем, но и да ги превърнем в предмет на обучение, да ги проповядваме, да вярваме в тях и да ги живеем, и ако извършим всичко това, ние ще открием истинското си призвание като синове и дъщери на нашия небесен Отец.

*Прот. Джордж АЛБЪРТ
Сп. „The Word“, април
1996, издание на
Антиохийската църква
за Северна Америка*

*Превод от английски:
Людмила ДИМИТРОВА*

Празникът – предобраз на Божието благоволение към човещите

В деня, когато светата ни Църква чества празника Въведение Богородично – предобраз на Божието благоволение към човещите и обещаното спасение, Негово Високопросвещение Доростолски митрополит Амвросий бе посрещнат от макар и неколцина останали жители на с. Ирник, в малкия, но прекрасен храм „Св. архангел Михаил“.

Като начало на празника митрополит Амвросий извърши чина по обновление и освещаване на св. престол. Начеването на св. Литургия бе дадено на протосингела на епархията ставр. ик. Добри Чаков, а в съслужението участваха духовници от епархията. Молитвено участие взеха жителите, сред които и кметският наместник на селото.

Доростолска митрополия

ПОКЛОННИЧЕСТВО

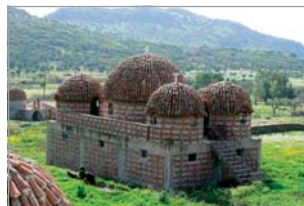
Манастирът с 365-те параклиса

В памет на архим. Никодим Павлопулос

След гр. Калони, разположен на едноименния залив, магистралата, идваща от столицата на о. Лесбос – Митилини, преминава в първокласен междуградски шосен път. Подобно на змия той започва да се изкачва нагоре, промушвайки се между планинските възвишения Агросиоско и Скотино. Не много след началото на изкачването се стига до разклонение, водещо надясно към манастира „Панагия Мирсиниотика“, а наляво – към манастира „Св. Игнатий – Лимонас“, който е и нашата цел. Ние сме малка българска поклонническа група, стъпваща за първи път на о. Лесбос – остров на св. Рафаил, Николай и Ирина, а на толкова още много знайни и незнайни за нас, православните българи, светци на вселенското православие.

Първата визуална среща с манастира е от височината на пътя. Гледката е неизречима с думи и със сигурност би привлякла творческата мисъл на всеки талантлив пейзажист или фотограф, а за онова, което виждат очите, може би най-добре говорят думите: „Господ е Бог велик и Цар велик... В Негова ръка са дълбоките земни, Негови са и върховете планиски; Негово е морето, и Той го е създал...“ (Пс. 94:3-5).

„Дълбочините земни“ ширнали се пред нас са просторното поле, dallo името си и на манастира – Лимонас (от гръц. λειμώνος – поле, ливада). „Върховете планински“ са споменатите възвишения, а морето... Морето е като една гигантска капка морска вода, събрана от Бог в залива Калони, за да бъде обитавана на стотици фламинго и други морски птици. Както и да дарява жителите на о. Лесбос с най-важната подаръка – солта. В центъра на тази жива природна картина

на с манастирът, разгърнал се с всичките си външни и вътрешни постройки на площ от двадесет декара.

Игуменът му – архимандрит Никодим Павлопулос, го нарича „истински духовно поле“, чито наполявачи го „води са молитвите на монасите, а расителността – добродетелите им“. Много го, приличащи на големи кошерии са построените множество камени параклиси, всички издигнати от ръцете на о. Никодим, с желанието му техният брой да бъде 365 – за всеки един ден от годината...

Първият вход към този „внушително извисяващ се, царствен и уникален манастир“ е широка метална порта. През нея поклонниците влизат във външен двор, покрит с естествен сенник от гъсто преплетена мрежа бръшляни. Гъстотата му е толкова голяма, че само на много малко места сътлукото успява да прокара лъчи си, при това толкова топли и слаби, че по никакъв начин те не могат да нарушат живителната среда. Без съмнение тя е истинска утеха за достигналите подобно на нас манастира в горещите обидни августовски часове. В края на този просторен сенечен двор е втората порта, през която се влиза в самия манастир.

Като огромна горяща, но неизгаряща къпи-

на (срв. Изх. 3:2), разпалвана от силните лъчи на огрелото я от всички страни жарко съпъне, пред нас се издига внушителен храм. Под аспидата му извирва аязмо, даряващо поклонниците с бистрата си вода. Камениите плочи, с които е покрит дворот, тук-там разделени от зелен мъх или трева, съхраняват върху себе си следите на всички подвизавали се тук монаси. Към небето се извисяват кипариси, сякаш естествени проводници, по които молитвите на братята и поклонни-

ците преминават от земята към подножието на Божия престол (срв. Изх. 24:10). По целия двор са разпръснати различни саксии или стари дельви с посадени в тях цветя и ниски декоративни храсти, а по външните стени на храма и по фасадите на сградите около него се стелят бръшлян и други увивни растения. Тихо и ненагнато бръмчат пчели. А радостното клокочене на водата в аязменото корито е като похвална Богу песен.

Според устава, съставен от основателя на манастира св. Игнатий, епископ на Митимна (Моливос) (Митимна, или Моливос, е старият епархийски център на о. Лесбос), в съборния храм могат да влизат само монасите и мъже-поклонници. В по-стари времена е възможно и в самия манастир да не са се допускали жени. Сега обаче, те могат да се поклонят и да се помолят в малък параклис при входа, както и да си налят вода от аязмото. Затова групата ни се разделя и неколцина мъже тръгваме по пътеката към храма.

Влезли в него, още с прекриването на прага му се намираме „заобиколен от такъв голям обикол са свидетели“ (Евр. 12:1) на Христовата вяра. От стените ни гледат изъишно изписаните от боговъдhoven иконостисци ликове на множество различни светци: „праотци, пророци, апостоли, проповедници, евангелисти, мъченици, изповедници, въздържници“ (из Светата литургия). С благостта на белиите духом, придобили неocenимото богатство на царството небесно, на чистите по сърце, видели Бога още в земния си живот, а сега предстоящи пред Него, на миротворците, наречени синовете Божии (вж. Мат. 5:3, 8-9), те всички ни призовават „да свалим от себе си всякакво бреме и греха, който лесно ни омотава“ (Евр. 12:1), за да можем не само да запазим (вж. Евр. 12:28) дарената ни от доковането до светостта Божия благодат, но да я отнесем със себе си и споделим с близките и приятелите си. С онези, които не могат да дойдат тук, където сме ние, ни чакат с изтърпение, та чрез нас и те да се осветят и да прославят небесния наш Отец (срв. Мат. 5:16).

В края на иконостаса, но срещу входа, е старинният резбован проскинартий с иконата на св. Игнатий. Изписан е в монашеско одяние, обърнат леко встрани, държащ в ръцете си свитък – устава на манастира. В горния ляв ъгъл на иконата е изобразен манастирският храм. Вглеждам се внимателно в образа му. Погледът му не е насочен към свитъка, който държи в ръцете си, нито към храма, а минава между тях, излиза от

на св. Никодим Светогорец. Като господари, обхождащи владенията си, по двора се разхождат домашни птици. В просторни клетки, подобно на царствени палати, обикалят или си почиват живописни пауни. Под маслиновите дървета спят котки и... неколцина възрастни мъже и жени, отпуснати на пейки и столчета.

Тяхното присъствие тук ни изненадва, но скоро разбираме, че тази част на манастира е старчески приют. И точно тук, сред тези сякаш изоставени самотни хора, в малкия храм „Св. Никодим“ за тяхна утеха се съхранява безценното муховно съкровище на манастира – честната митротична глава на св. Игнатий.

Благоухането от нея изпълня целия храм. То ни привлича към светата глава, събира ни около нея и ни прегръща, а ние, успокоени от тази чудна прегрътка, отправяме молитвите си към свещта. След това един по един с благоговен страх и в пълно мълчание целуваме светинята. Всички ние ставаме свидетели на велико чудо – неземно благоухание, напълно необяснимо за светската наука, но ясно доказателство за непрестанната Божия грижа за спасението на човешките души по всяко време и на всяко място.

Колко време сме били в храма, не знаем, но когато излизаме от него, виждаме, че на двора е настъпило раздвижване. Някои от обитателите на приюта са излезли от стаяте си, а онези на пейките са се разбудили. Всички са водени от любовствотото да видят като е нарушил обedia ни покой. А може би се радват да видят повече и при това нови хора. Едни ни кимат усмихнати с глава, но други... други ни гледат с очи, през които виждаме болката на принудителната самота. Иска ми се да ги утеша, да им кажа да не страдат, защото макар изоставени от деца, внуци и приятели, те не са изоставени от Бога. Че те също са Негов „род избран, царствено свещенство, народ свет, люде придобити...“ (1Петр. 2:9), за който Добрият пастир (срв. Йоан. 10:11-14) се е погрижил, като ги е прибрал и пририутил на твора своята място, поверявайки ги на небесната защита на св. Игнатий, и земяната – на игумена и братята на манастира.

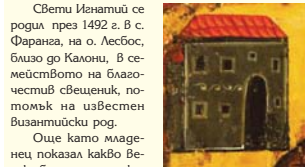
Кратко житие на св. Игнатий Агалианос

Свети Игнатий се родил през 1492 г. в с. Фарана, на о. Лесбос, близо до Калони, в семейството на благодетел свещеник, потомък на известен византийски род.

Още като младенец показвал какво велико благоочестие и какъв избран духовен плод ще бъде той сред поувъжниците и аскетите на Православната църква. Подобно на св. Николай Мирликийски, в сряда и петък отказвал да приема маичното мляко. Грамотността и образването получал от баща си, зацопо по това време турците окончателно били погнучили острова под властта си. Личното му усърдие в тази насока било обаче

По-късно, заселвайки се в местността Лимонас, пак около една църква, но посвещена на св. архангел Михаил, поставил началото на манастира, носещ сега неговото име. Тази себета обител била обаче не само място на усърбен монашески живот, но и книжовно средувще, където се преписвали, но и пишели книги. Аскет по духа, за него било неохакivano хиромонисването му през 1530 г. за митрополит на Митимна.

Този неуморен труженник ремянал към вечния живот на 75 г. Възраст и бил погребан в неговия първи манастир – „Панагия Мирсиниотика“.

Завършваме нашето поклонничество в манастира „Св. Игнатий – Лимонас“ с посещение на неговия музей, съхранил в себе си следите не само от манастирската история, а и от църковната история на о. Лесбос. Трудно е да се опише многообразието от експонати: религиози, исторически, етнографски, даващи заслужено право този музей да се смята за най-големия на острова.

Сред най-интересните от тях, заслужаващи да бъдат запомнени, е икона, изобразяваща пр-

Манастир от многолюдното изпращане на новопреставения игумен архим. Николай в последния му път

вите стълби на Младенеца Христос към Майка Му Пресвета Богородица. Възможно е създаването на този иконографски сюжет да е провокирано от желанието на иконописца да направи общобщен образ на цялата втора глава на светото Евангелие от Лука, разказваща за детските години на Младенеца Христос – от рождението Му по пълт до дванасетнадесетата Му година (вж. Лука. 2:42-52).

Освен нея, не се забравя и един необичаен свещенически фелон, направен от везана китайска коприна покривка, украсена със сцени от живота на китайския императорски двор. Разбира се, усилите от покривката фелон не са забравяли, запазвайки китайския сюжет, да добавят и везани кръстове.

Преди да напуснем манастира, навреще се срещаме и с игумена о. Никодим – с работен парасник, бързащ, може би да положи основния камък на поредния параклис. На разклоня, от който дойдохме, се спираме, за да погледнем за последно това духовно поле, без да поздравяме, че някой от нас ще имат възможността да се върнат отново в него.

Прот. Елма ПАРАЛИНГОВ

Бел. ред. Цитатите в статията са от книгата „Гера Мочу“ „Αγιου Γρηγοριου „Λεβινοσας“ на новопреставления се игумена на манастира архимандрит Никодим Павлопулос (†12.11.2016).

ХРОНИКА

Празненства по повод Въведение Богородично

Празнична вечер в София

На 21 ноември в столицната митрополитска катедрала „Св. Неделя“ се провежда традиционна Празнична вечер по случай Въведение Богородично – Ден на православната християнска младеж и семейство. Тя се организира от Софийската света митрополия и Богословския факултет при СУ „Св. Климент Охридски“.

Негово Светейшество патриарх Неофит присъства на празничния концерт, който за първи път се организира в катедралния храм „Св. Неделя“. Той пригласи придружен от Негово Високосвещенство митрополит на САЩ, Канада и Австралия Йосиф, преосвещените епископи Бранител Григорий и Маркианополски Константин и главния секретар на Св. Синод – архимандрит Герасим.

Съдействию участниците на Софийския епархия, деканът на БФ към СУ – доц. д-р Ал. Омарчевски, преподавателят и студенти на БФ, множеството семейства, миряни очакваха в храма началото на празничната вечер. Тя започна с възпятелни думи на еп. Григорий, викарий на Софийския митрополит. Водещ на вечерта бе стар. иконом Ангел Ангелов – протосингел на Софийската света митрополия, който даде думата на свещеник Станислав Иванов, подготвил духовна беседа по повод на празника.

В празничната програма взеха участие деца от детска вокална група „Рав“ при столичното 20 основно училище „Годор Минков“, с художествен ръководител Надежда Димитрова, сборна група от Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, с диригент Калин Кирилов, Източен хор при Богословския фа-

култет на СУ, с диригент Любомир Игнатов, смесен хор при столицната храм „Св. Климент Охридски“, с диригент проф. Ваняна Кисево, и Софийският свещенически хор, с диригент ик. Кирил Попов.

Музикантната програма завърши с многолетствие за свещетия Български патриарх и за всички, които празнуват този празник.

От своя страна първоиерархът на Българската църква отправи духовно напъствие за укрепване на християнското семейство и даде своя първосвещителски благослов на всички уважили празника и то ва тържество.

По тържествено в края на вечерта Негово Светейшество бе приветстван от името на християнските семейства. Тази година той получи благодарожания и красив букет от презвитера Ивета Змейкова.

Химните на православната християнска младеж „Напред след знамето Христово“ прозвуча в изпълнение на всички присъстващи като завършек на празничната вечер.

Празнична вечер в Пловдив

За 9-тата поредна година на 21 ноември в епархийския салон при храм „Св. Петка“ – гр. Пловдив, бе изнесен тържествен концерт по случай празника Въведение Богородично – Ден на християнското семейство и православната младеж. Събитието бе организирано от Културно-просветния отдел на Пловдивската митрополия и се провежда с благословенното на Негово Високосвещенство Пловдивския митрополит Николай, който преди 9 години бе първият инициатор и въздвиженел на тази станала вече традиция за града и епархийната празнична проява.

Специален гост на тържеството бе Негово Прееосвещенство Знепоски епископ Арсений, викарий на Пловдивската митрополия. Слово за значението на празника и отразеното му в нашия живот произнесе енорийският свещеник при храм „Преображение Господне“ Ангел Брусов.

В изпълнението на зрителите със затаен дъх проследиха изключително изпълнение на малките и големите участници в спектакла,

чито основен акцент, разбира се, бе въведенето на Божията майка в храма.

Най-напред на сцената излезе митрополитският хор „Св. ап. Ерм“, който неповторимо църковни песнопения създадо атмосфера на почти храмово благоговение. Прекрасна драматизация, посветена на празника, представиха ученици, изучаващи Православие в ОУ „Панчо Славейков“.

Малките артисти представиха своята изключително енергична и изпълнена виртуозно придобитото вече международна известност камерно изкуство „Пъдлин“, съставено от учениците от НММТИ „Добрич Петков“. Много овации пожънаха и изпълненията на вокална група „Детелинките“ от СУ „Св. Константин-Кирил Флорентински“ – гр. Пловдив. Вокалната формация е носител на множество национални награди.

Концертът завърши с народни песни, изпълнени от соборна формация от ученици от Пловдивската духовна семинария „Св. св. Кирил и Методий“ и талантливите певци от СУ „Любен Каревков“.

След края на концертта епископ Арсений поздравил отново всички присъстващи, като изтъкна огромното значение на православното християнско семейство – „подложено днес на различни изпитания“ – при възпитаването на децата и тяхното правилно разбиране и осмисляне на спасителната Христова вяра.

Епископ Арсений преподава на присъстващите архипастирски курсове в Пловдив и поздрав на Негово Високосвещенство Пловдивския митрополит Николай по случай големия празник и неговите благодарности към участниците и организаторите на празничния концерт.

Пловдивска митрополия

По повод отминалата Голяма задушница – Архангелова, и зачестилите в България случаи на кремиране на починали, с настоящата публикация запознаваме читателите с православния възглед относно кремирането на починали, представен през погледа на Гръцката църква, святрен в официалните й синодални становища, предвид това, че досега БПЦ-Българска патриаршия не се е произнасяла по въпросите на кремирането на нашите починали близки – бел. ред.

Гръцката църква за първи път се изправя пред въпроса за кремирането на починали през 1960 г., когато тя официално отказва да се отслужи опело на погребението на Димитрис Митропулос – музикант с национална слава и признание, който в завещанието си пожелал да бъде изгорен в пещ и прахът му да се постави в урна. Отказът на Църквата, чрез издаването на специално синодално решение, бил категоричен, въпреки молбите на множество известни хора, които умолявали тя да прояви снисхождение и да удостои погребението поне със своето присъствие, макар и без извършване на каквито и да е заупокойни служби.

Процедура на кремицията

Процедурата по кремирането на починалите е следната: тялото на починалия се поставя в пещ и се изгаря на висока температура (760 до 1150° C). В пещта изгарят само веществата на трупа, като те се превръщат предимно в пухек. Но в нея остават твърдите останки на трупа, т.е. тленните останки на починалия. Те се изваждат от там и се стриват в мелачница, така че максимално да се намали размерът на трупа. И после във вид на прах те се поставят в урна.

Терминът, който се използва в световен мащаб за тази процедура, е *кремация*, от латинския глагол *cremare*, който означава разрушително и насилствено унищожаване посредством огън. Веднага проличава негативният смисъл на този термин, както и жестокостта, която отразява.

Тук, разбира се, сме длъжни да споменем, че практиката за изгаряне на мъртвите се е прилагала още в древността, както свидетелстват за това извори на древни писатели. Но трябва да се обърне внимание, че винаги е съществувало правото на избор между изгаряне и погребение. Изгарянето било избирано обикновено в периоди на войни, когато мъртвите са се намидали далеч от своята родина. Само че тогава то се извършвало със свещени ритуали, при които телата на мъртвите съвсем не били унищожавани напълно чрез стриването им на прах. Техните тленни останки (костите им) били събирани след изгарянето, поставяни в скъпоценни мошехранителници и погребвани после в специални гробове. Тоест изгарянето на мъртвите в древността коренно се отличава от модела на изгарянето в нашето съвремие.

Във всеки случай, традицията на погребението съществува още от древни времена, та чак и до днес. Докато пълното изгаряне на починалите се появява едва в нашето съвремие, по време на Френската революция.

Процедура на погребението

Нека сега да видим каква е процедурата на погребението, за да стане ясна разликата между двете. В стари времена погребението изразявало всеобщността на това събитие, т.е. на загубата на близко лице в неговото обкръжение. Множество хора прииждали за съчувствие към роднините на починалия. Нетленното тяло било умивано с почести от неговите близки, облично официално и погребвано в присъствието на цялата поместна общност.

Днес, разбира се, тази процедура значително е съкратена, особено в студените и безлични мегаполиси, където времето и парите са новият фактор, влияещ върху човешките действия.

КРЕМАЦИЯТА ЗА И ПРОТИВ

(Гръцката православна църква относно кремирането на починалите)

Аргументи в защита на кремицията

Един от основните аргументи на защитниците на кремицията е въпросът за липсата на място за погребване на починали. Той важи най-вече за големите градове, където не съществува достатъчно пространство за все по-умножаващите се брой починали.

Друг аргумент идва от защитниците на околната и здравословна среда. Те поставят въпросите за полагането на толкова много починали на толкова малко място и за процеса на тяхното изгниване, който изисква дълго време и може да предизвика заразяване на почвата, както и на подводните води, вследствие на разлагането на човешкото тяло.

Освен това защитници на кремицията я представят и като желание, което спада към човешките и лични права на гражданите. Тоест, че те имат правото да избират вида на своето погребение.

Излагат се и икономически причини. Процедурата по едно погребение е особено натоварваща финансово роднините на починалия, докато при кремицията не толкова. (Това обаче съвсем не е така за България, където във финансово отношение погребението е почти равносходно на кремирането – бел. ред.) Още повече, че в наши дни почти изцяло процедурата по погребението не се извършва от близките лица, а от трети, чужди хора – професионалисти с икономически интерес.

И един друг аргумент от съществено сантиментален характер е, че при кремицията близките не виждат своя роднина в неговия разлагащ се вид. Докато при кремицията в ръцете им бива подаван един луксозен съд, без те да са задължени да преживяват неприятното усещане от близостта на мъртвец или пък ужасния шок от препогребване на мъртвец, който често пъти не се е разложил напълно. (Препогребването е традиция в повечето православни страни, която, за съжаление, се е загубила у нас – бел. ред.)

Позиция и възглед на Църквата по въпроса за кремицията

Гръцката църква задълбочено започна да се занимава с въпроса за кремицията още с появата му в новогръцкото общество. Разбира се, официалната позиция на Църквата е за погребението като акт на сбогуване с починалия. Това е една вековна практика, датираща от първите години на християнството.

За Църквата човешкото тяло е ценност, то е храм на Светия Дух (1 Кор. 6:19), а и на душата. То е образ (икона) на душата. И следователно кремицията е действие, което унищожават този Божи образ подобно на извършването през иконоборческите времена, когато иконоборците унищожавали светите икони (Месогейски митр. Николай, *Ἐκφῆσις καὶ ἀποκρίσις*, с. 82).

Изгниването на тялото следва да става по естествен начин. Именно чрез погребението самата природа поема процедурата по тленното.

Като цяло уважението към човешката личност обхваща и респекта към човешкото тяло. И този респект не се прекъсва автоматично с настъпването на смъртта. Смъртта, разбира се, е съкрушителен факт, но съгласно вярата на Църквата ни, смъртта е победа от Бог Христос и на нейното място идва очакването на възкресението на душите, при което душата отново ще пресъздаде обичното си тяло за вечен живот.

Нашето тяло е предмет на нашата грижа през целия

ни живот. Ние се грижим за него и го защитаваме, и го предпазваме. По време на погребването, макар и починал, Църквата благославя и отправя последни молитви, пожелания и прегръдки на починалия. И това е така, защото тя пазит почитта към тялото, което свидетелства за съществуването в този свят човек, без да се опитва да го унищожи и да го превърне в купчина пепел.

Връзката на душата с тялото е много силна. Човешкият ипостас не се ограничава само до душата, а се простира върху цялото му същество. Според блажени Августин, човекът бива наричан човек колкото заради душата, толкова и заради тялото му, които са в уникална връзка помежду си при всеки един човешки образ (Пери Αναστάσεως 8, ВЕРУВ, т. 4, с. 229-230).

В погребалните тропари се оплаква тялото като образ на божествената красота. Човешкото тяло притежава животворен дух, т.е. душата, която оживотворява тялото и обитава цялото тяло с цялата своя сила-енергия. Тази именно характеристика отличава човека от ангелите и го поставя по-високо и от тях.

Тялото става съобщник на богослужбните тайнства. Любова на душата към тялото е толкова голяма, че тя го напуска само след тежка болест или нараняване, и то без самата тя да го желае. Сам Христос отдава своята плът, за да бъде тя Тяло на човешките като негови членове. Членове на Тялото Христово – на Църквата.

При спасението на човека от Бога става дума за опазването на целия човек, с душа и с тяло. Богословски погледнато, душата дори и разделена от тялото запазва спомена за него (Св. Никодим Светогорец, Еортобруоюн, Венеция 1836 г., с. 389). Също така, тя не се отдалечава от телесните членове веднага със смъртта. При възкресението на мъртвите тя ще потърси близкото си по членен състав тяло и като го припознае, отново ще влезе в единение с него (св. Григорий Нисийски, За душата и възкресението, 38-44). Новото тяло ще е нетленно, безсмъртно, обновено (1 Кор. 15:42-44). Това твърдят и светите отци на Църквата (св. мчк Юстин Философ, За възкресението).

Всички тези препратки към безспорната връзка тяло-душа имат за цел да подчертаят значението на тялото за Православната църква и уважението към него, което тя му отдава чрез акта на погребението. За разлика от платоническите теории и източните религиозни течения, където тялото се представя като затвор, в който душата неистово стени. Но като обиталище на Светия Дух не подобава един толкова божествен материал, който толкова е бил обикнат през живота, да бъде хвърлен в огъня и обзет от пламъци.

Църквата не се съгласява, че ние притежаваме правото да определяме дали да се изгаря мъртвото ни тяло. Съгласно нейното учение, тялото ни не е наше притежание, а ни е дадено само за правилна употреба (Атински археп. Христофуд, *Τὸ φῆν καὶ τὸ ἐκφῆν*, с. 25).

Във всеки случай, въпросът за погребването или кремирането не е догматически въпрос на Църквата. Тоест християнският догмат със своето веруване пряко отношение към начина на изгниване на тялото. За Църквата обаче погребението е въпрос на Предание (свещена традиция). Без друго Сам Христос, апостолите и светите отци на Църквата са следвали тази традиция и са я аргументирали с логически доводи и критерии.

Отхвърляне на аргументите в полза на кремицията

Църквата с простота и прякост отхвърля аргументацията на последователите на кремицията относно необходимостта на нейното прилагане.

По отношение на въпроса за липсата на място в гробищните паркове на големите градове, то такава би могло да се спестява, ако се пренася погребението в провинцията, откъдето така или иначе произхождат повечето от градските жители. По този начин те ще се върнат в родното си място, откъдето са били откъснати.

На стр. 7

От стр. 6

Също така, биха могли и да се създават нови гробищни паркове, за което държавата следва да промисля, предвид нарастващото градско население. Аргументът със замърсяването на почвата на практика е несъстоятелен. Защото масовите замърсявания на природата и почвата, въздуха и водата са предизвикани от дейността на живите, а не на мъртвите. Мъртвите си отдъхват на тишина, без никого да притесняват чрез своето изгнание, което самата природа е наредила, а тя несъмнено притежава мъдрост.

Аргументът, че кремацията е човешко право, е нужно да бъде дискутиран, защото всяко право крие в себе си силен всечовешки идеал. А какъв идеал може да се крие зад желанието за кремация?! Какво ценно може да има в едно мъртво тяло, захвърлено в огъня?!

Но от тук изниква и един друг въпрос: нима ако се узакони кремацията, не би последвало и оправдаването на нуждата от евтаназия като човешко право? (Атински архиеп. Христолюб, пак там, с. 24) Ето това е зловеща перспектива.

Относно изтъкваните финансови аргументи, разбира се, никой не се съмнява в тях. Но нужно ли е да бъде прекъсвана една вековна традиция, отразяваща толкова съчувствие, любов, търпение и общност заради икономически интерес? Още повече, че в градовете процедурата по погребението е преминала изцяло в ръцете на професионалисти. Това е един изцяло нов феномен, възникнал в наше време.

Що се отнася до сантименталния аргумент: да не се вижда разлагашото се тяло на близкия, тук идва ред на силните привърженици на кремацията. С довода, че се улесняват опечалените, любимото тяло се поднася в малка кутия. Но истината е, че кремацията представлява опит за премълчаване на смъртта и загубата на човека. Докато погребението пази спомена за неговата памет и за неговата смърт. Смъртта е реален факт, през който всеки ще премине и който предопределя целия наш земен живот и крайната му цел – вечния живот и възкресението. Колкото и смъртта да боли, ние сме длъжни да я посрещем в нейното истинско измерение (Месогейски митр. Николай, пак там, с. 80).

Църквата и нейният дълг

Църквата е притежател на едно безценно съкровище – човешкия опит. Нейната вековна традиция представлява и гаранцията на истината, която тя предава и която е длъжна да проповядва чрез слово и дела.

В случая е нужно да представя вечната живот на човешката душа, чиято същност ще пребъде през вековете. Църквата може чрез погребението да изразява вярата си във вечността и обожението на човека, определяйки тялото като храм Божий и Божия икона. Може да изрази и любовта си към човека и опрощението на страстите му, да даде израз на вътрешната мистична радост, която я отличава. Тоест да даде нов отпор срещу иконоборското разрушаване на човешкото тяло.

Може да акцентира на священството на живота и на смъртта. Защото човешкият живот започва в крайно смирение (като ембрион) и приключва пак в смирение чрез смъртта. И именно тогава човешката природа се намира в най-голямата си динамика. Точно тези два момента се считат за единствените безгрешни за човека моменти през цялото му земно съществуване (Месогейски митр. Николай, пак там, с. 83).

Чрез делата си Църквата трябва да показва онова, което преживява богословски в своето многовековно съществуване с безкористност, т.е. практиката ѝ да е освободена от всякакви финансови или икономически подбуди, съгласнения и договорености. Присъствието ѝ да вдъхва топлина и загриженост и по време на погребението, и при панихидите и задушниците. И това чрез присъствието на клира в гробищата, където всеки гроб се счита за дом на починалия, при който роднините му го посещават, говорят му, молят се за него и възкресяват неговата памет ежедневно. Едно толкова човешко, изпълнено с чувствата действие процедурата по кремацията не може по никакъв начин да подмени. Без друго, опазването на тленните останки съставлява и част от очакваното бъдещо възкресение.

Пастирски и еклизиологични последици

За Църквата е проблем да извърши опело над починал, който ще бъде кремиран или е кремиран, тъй като цялото последование е във връзка с погребването на тялото, а не с изгарянето му. Всичките тропари говорят за починал, а не за изгорен човек, за последната прегръдка с него, за тялото, което се намира пред нас и т. н.

АМВОН

Бог поругаван не бива, и знаейки това, веселете се и се радвайте в тези дни със страх. Осветете светли празници и увеселите дела, занятия и увеселения, за да може всички, гледайки Ви, да си кажат: „Те имат свети празници, а не някакви си буйни празненства на непознаващи Бога нечестивци и забравителци. Амин.“

Слава Тебе, Господи! Дочакахме още свети дни от Христовото Рождество. Сега да се повеселим и да се порадваме! Светата ни Църква нарочно е учредила преди тях пост – известно ограничение, за да може, встъпвайки в тях, да се почувстваме излизания на свобода. При все това тя изобщо не иска ние да се отдаваме само на чувства и само на пълтски удоволствия. Но от стари времена, наименувайки дните между Рождество Христово и Богоявление „свети“, изисква, самото наше веселие през тези дни да е свято. За да не се самозабравяме, веселейки се, тя е вложила в устата ни кратка песен за слава на раждащия се Христос, която успокоява плътта и възвисява духа, указвайки му достойното за тези дни занятие: „Христос се ражда, славете Го!“ Славете Христа! Ако се

За Църквата опело не може да се извършва нито преди кремирането, нито след него, тъй като няма да следва погребване и няма да има тяло, а пепел.

Въпросът с тленните останки

Една от особеностите на православната вяра и богослужение е поклонението на св. мощи. Това са останките на хора, които със своя добродетелен живот и дела са били провъзгласени за светци. Те биват старателно запазвани и почитани до ден-днешен, като се поставят на специални места за поклонение.

Дори и когато душата е отделена от тялото, в него остава Божията благодат. Кремацията би лишила християните от това чудотворно действие на светите мощи. Любимите тленни останки представляват непрестанно напомняне за божествената благодат и благословение, което е в тях, което ги е изпълнило с божествена енергия. Божествената благодат, възплътена в Христос, обитавана в светците и в техните мощи в непрекъсната последователност, превръщайки ги в една нескончаема верига, от която всяко звено е пример за вярващия и доказателство за Божията сила и действие на земята.

Чрез навлизането на кремацията тази верига ще бъде прекъсната и вековната традиция ще приключи, лишавайки от това свято благословение следващото поколение вярващи.

Дойде Освободителят и счупи нашите окови

разсъждава или се слуша за Рождеството на Христа Спасителя, вие неволно от дълбините на душата си възкликвате: „Слава Тебе, Господи, че се роди Христос!“ – и това е достатъчно. Това ще бъде тихата песен на сърцето, която ще премине небесата и ще достигне в Божиите уши.

И за да ви бъде по-леко, сравнете това със следните случаи. На затворения и окован в тъмница царят е обещал свобода. Чака затворникът някой и друг ден, чака месеци, години... Не вижда изпълнение, но не губи надежда, вярвайки на царската дума. Най-после се проявяват признаци, че ще е скоро. Вниманието му се изостря, той чува шума на онези, които се приближават с весел говор. Ето, падат резетата на вратите и влиза изобавителят. „Слава Тебе, Господи! – възкликва неволно затворникът. – Идва краят на моето затворничество, скоро ще видя света Божий!“

Друг случай. Болен, покрит с рани и немощен, опитал всички лекарства и преминал през много лекари. Търпението му се е изтощило и той е готов да се предаде на отчаяние и униение. Казват му: има един най-изкусен лекар, всички лекува и именно от такава болест като твоята. Ние го помолихме – обеща да дойде. Повярвай, у болия се появява надежда и той

започва да очаква обещаното. Мине някой и друг час, и повече. Безпокойството отново започва да гнет душата. Привечер някой пристига. Идва, отваря се вратата и влиза желаният лекар. „Слава Тебе, Господи!“ – извиква болият.

Ето още един случай. Надвисва буреносен облак и мрак покрива лицето на земята; гръм разтърсва основите на планините и мълнии прорязват небето от край до край. От това всички изпадат в страх, сякаш е настъпил краят на света. Когато бурята премине и небето се проясни, всеки, свободно въздъхвайки, казва: „Слава Тебе, Господи!“

Отправте тези случаи към себе си, и ще видите, че в тях е нашата история. Буреносният облак на Божия гняв е бил над нас – и ето, дошъл е Господ – Примирителят и е прогонил този облак. Ние бяхме покрити с рани от грехове и страсти – и ето, дошъл е Лекарят на душите и ни е изцерил. Бяхме в оковите на робството – ето, дошъл е Освободителят и е разрушил нашите окови. Доближете всичко това към сърцето си и го възприемете с чувствата си. И уверен съм, че няма да можете да се сдържите да не възкликнете: „Слава Тебе, Господи, че Христос се е родил!“

Чувайки тази новина, Захария, бащата на Предтеча, възкликнал: „Благословен Господ, Бог Израилев, заедо посетил и извършил избавление на Своя народ и издигнал за нас в дома на Своя отрок Давид а рога на спасение“ (Лука. 1: 68-69). Чула Пречистата Дева и възпяла: „Душата ми величае Господа, и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой“ (Лука. 1:46-47). Чу Елисавета и възрада се младенецът в утробата ѝ. В самия час на Господното раждане небесата се отвориха и славослови Го всяка твар – разумна и неразумна. Пастири, вълхви, Симеон праведни и Анна пророчица – всички възпяха славата на раждащия се Бог, възприемайки със сърцето, че със Своето раждане Той е сътворил избавление за хората. Възприемете това и вие с чувство и ще се възрада сърцето ви, и ще има от тази радост и за вас

не само в тези дни, а за целия ви живот.

Свършеното дело на раждащия се Господ засяга всеки един от нас. Въстъпващите в общение с Него приемат от Него свобода, изцеление, мир; придобиват ги и вкусят сладостта им. На тези, които ги изпитват в себе си няма защо да им се казва „радвайте се“, тъй като те не могат да не се радват. На покрития с раните на греха откъде ще му дойде радостта от изцелението? Как свободно ще въздъхне страхуваният се от бурята на Божия гняв? На такъв може само да се каже: „Отивайте при повития и лежач в яслите Младенец и търсете от Него избавление от всички сполетели ви злини“.

Желаа бих да видя всички ви радващи се с именно тази свята радост и не желаещи да познавате други радости. Но не всички от Израила са Израил. Ще започнат у вас увеселения безмислени – буйни, разпалващи похоти... На онези, които обичат да се занимават с такива, колкото и да им говориш „укроти се“, сякаш си запушват ушите и не възприемат, и винаги довеждат светлите празници до това, че карат милостивия Бог да отвърне очите Си от нас и да каже: *мерзост са за Мен тези ваши празненства*. И в действителност много от нашите обществени увеселения са наистина езическа мерзост, било защото направо са привнесени от езическия свят, а други, макар и по-късно произлезли, са пропити с духа на езичеството. И сякаш умишлено те се избобретават в голямо количество в дните на Рождество или Пасха. Увлечайки се с тях, ние даваме на княза на света – на своя мълчител, противника на Бога – повод да казва на Бога: „И какво ми сторил Ти с Рождеството и с Възкресението Си? Всички идват при мен!“ Но, братя, нека по-често да преминават през дълбините на сърцето ви думите на 50-и псалом: „...тъй че Ти си прав в Твоята присъда и чист в Твоя съд“.

Из „Слова на Рождество Христово“, 1860 г.
Превод: Мария ИЛИЕВА

Елена МИХАЙЛОВА

ХРОНИКА

Празненства по повод Въведение Богородично

От България

Празник в Ловеч

Празникът на християнското семейство и християнската младеж Въведение Богородично е на особена почит в Ловеч, още повече, че от три години в града има храм, който е посветен на светото Богородично Въведение, това е приземният храм при новостроящата се катедрала. Тук на **21 ноември** света Литургия отслужи високопреосвещенният Ловчански митрополит Гавриил. В съслужение с него участваха ставроф. ик. Кънчо Кабадийски, ставроф. ик. Вениамин Павлов и прот. Михаил Ковачев.

Мнозина от голямото множество миряни взеха свето Причастие, като сред

тях имаше и много деца.

След литургията в словото си към възрастните владиката припомни за чудните събития, дали началото на този празник. Въпреки че не е описан в Новия Завет, той е бил известен и почитан от най-дълбока древност, а светото литургично оствящение получаваше по времето на Византийската империя, каза митрополит Гавриил. Той призова молитвеното застъпничество на Пресвета Богородица над всички възрастни и ги увери, че тя винаги принася нашите молитви на своя Божествен Син, затова трябва горещо да търсим нейното

небесно ходатайство.

Бе раздаден постен корбан.

Празникът продължи след вечерната служба с концерт в салона на храма, който се оказа тесен да събере желаещите да присъстват. Тук основна роля имаха най-малките християни – деца, които със своя непосредствен жар и ентузиазъм успяха да приповдигнат в превъзходна степен настроението на всички. Имаше участници от неделното училище при Ловчанска митрополия и от още единайсет учебни заведения в града. Със своите изпълнения те умилително докоснаха сърцата на присъстващите и успяха да обогатят със своята неподправена детска емоция цялото настроение преживяване на празника.

Между официалните гости бяха областните управители г-жа Ирина Митева, кметът на Ловеч г-жа Корнелия Маринова, зам.-областни управители, зам.-кметове, общественици и културни дейатели.

Ловчанска митрополия

Празнична св. Литургия в Калоферския манастир

На **21 ноември** Знеполският епископ Арсений – викарий на Пловдивския митрополит, възглави св. Литургия в Калоферския манастир „Св. Въведение Богородично“, честваш в този ден и своя храмов празник. С владиката съслужиха ефимерият на манастира свещ. Минчо Минков, митр. протодякон Илиян Александров и митр. дякон Ангел Ангелов.

Песнопенията изпълни с огромно благоговение и ненадмината виртуозност митрополитският хор „Св. ап. Ерм.“ с диригент протопсалт Георги Радев.

Стотици миряни с вяра, смирение и надежда за небесната закрила на Пресвета Богородица бяха изпълнили храма „Успение Богородично“ в Калоферската света обител. Сред тях беше и кметът на община Карлово д-р Емил Кабаиванов.

Негово Преосвещенство се обърна към верния Божи народ с проповед за значението на празника и отражението му в нашия живот. Епископ Арсений изтъкна още и голямата роля на родителите при формиране светуосещането на всяко дете и колко

страшно и опасно е днешните деца да имат за ориентир и пример бездуховните и дори жестоки герои от съвременните виртуални игри.

За духовни заслуги и достойно служение с офикацията „протоерей“ бе отличен ефимерият на манастира Минчо Христов Минков, който развълнуван благодари на владиката и на своите верни и благочестиви енориаша.

Като преподаде на празнуващите архипастирския благослов на правоправещия архиерей на епархията – Негово Преосвещенство Пловдивския митрополит Николай, Знеполският епископ Арсений също чести празника, като почете специално игуменния Валентина Друмева и монахините в светата обител.

След края на св. Литургията владиката освети и благослови празнично коливо, което бе раздадено на присъстващите.

Пловдивска митрополия

Празник в Белоградчик

С голяма тържественост на **18 ноември** в салона на Младешкия дом, гр. Белоградчик, бе дадено началото на тържествата по повод голямата християнска празник Въведение Богородично.

Гости на празника за Въведение Богородично в Белоградчик бяха Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп и протосингелът на Видинска света митрополия архимандрит Антим, духовници и граждани.

Гостите бяха приветствани от кмета на община Белоградчик Борис Николов, който подчерта грижите, които общинското ръководство полага за развитието на децата на града.

Беседа за вярата и Божията благодат изнесе богословът Красимир Кръстев от гр. Вършец. Последва богата тематична културна програма, в която взеха участие децата на Белоградчик.

В края на празника Белоградчишкият епископ Поликарп поднесе приветствие към гостите на празника от името

на Негово Преосвещенство Видински митрополит Дометиан, изказа благодарности към организаторите и участниците в програмата и благослови жителите на града. Той призова, по молитвите на светото семейство Йоаким и Анна и под покровата на Пресвета Богородица, Бог да дава на всички здраве, дълголетие, преуспяване във всяко начинание, както и да пазят вярата, духовността, църковния живот и да го предават на идните поколения.

Епископът подчерта, че съвременно семейство е подложено на големи изпитания, но с общи усилия и в единство, имаме ли убеждението, че всички сме едно голямо християнско семейство, ще превъзмогнем всяко затруднение, изкушение и разделение.

Празник в Чипровци

На **22 ноември** във връзка с отбелязването на празника Въведение Богородично, който се отбелязва и като Ден на християнското семейство и учащата се православна младеж, в ОУ „Петър Парчевич“, гр. Чипровци, се проведе среща с ученици, посветена на Богородичния празник и семейството.

За да уважат учителите и учениците, с благословиението на митрополит Дометиан на срещата присъстваха Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп, архимандрит Исаак, духовен надзорник на Видинска епархия, йеромонах Спиридон, игумен на Чипровския манастир, свещеник Захари Зарков и монах Лазар от Чипровската обител.

Епископ Поликарп бе посрещнат в училището от директора на учебното заведение, след което присъства на учебническата празнична програма, посве-

тена на семейния празник Въведение Богородично.

След програмата епископ Поликарп запозна децата с историята на Въведение Богородично и като обобщение от всичко изрече, ги призова да имат силна вяра, доверие помежду си, да се обичат и да изпълняват своите

обещания, така както са направили родителите на св. Богородица, праведните Йоаким и Анна.

На всички деца епископ Поликарп подари книжки и иконички за спомен, благословение и духовно поощрение.

След това епископът и придружаващите го духовници посетиха ръководелната на училището, където учениците се учат да тъкат прочутите чипровски килими и да съхраняват тази традиция, която е гордост и чест за Чипровци и неговите жители.

Видинска митрополия

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК“ ЗА 2017 Г.

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980-30-16, центр. 987-56-11/245,
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:

Анула Христова

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на *Танка Тончева Христова*, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ: УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.